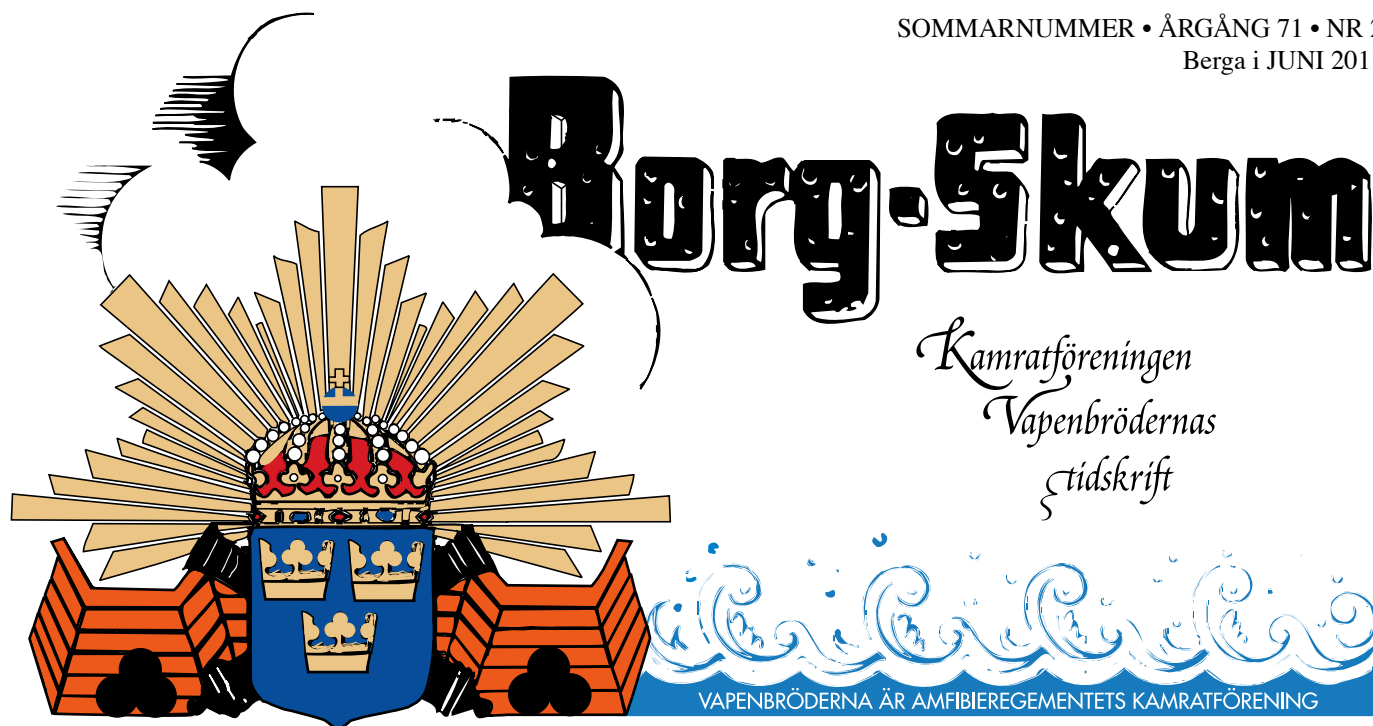

Så här presenterades Vapenbröderna på Marinens Dag.

Den långa och hårda vintern är förgången tid. Det är vår. På något vis inger vårens gröna lövsprickning ett tecken av positiv framtidstro.

På Regementet pågår byggnationen av den nya militärrestaurangen och de som deltar i nästa årsmötet kan måhända intaga sin lunch därstädes.

Vapenbröderna får en egen hemsida vilken är under utarbetandet. Här kan ni fortsättningsvis ta del av aktuella händelser m m. Exempelvis kan vi undvika att ni går miste om information typ det som nu har förevarit i s Marinens Dag som inte annonserats i dagspressen utan på facebook och twitter. Huvudsyftet med den dagen var riktad mot rekrytering till det "nya" försvaret och således med ungdomar som målgrupp. Red anser dock att den förevisning av materiel och utrustning även hade haft ett intresse för Vapenbröderna. Snabbt uppkomna situationer kan således pareras i framtiden genom att läsa vår hemsida.

Som jag tidigare påtalat, finns det en organisation inom SMKR som heter "Lokala Kamratföreningars i Stockholm Samarbetskommitee", LKSS, där vi finns representerade tillsammans med sexton andra kamratföreningar. Denna organisation finns för att möjliggöra deltagande i de olika föreningarnas aktiviteter, typ föreläsningar, resor och annat.

Du kan ta del av programmen för detta genom att besöka SMKR hemsida. I dagarna kommer aktiviteter för andra halvåret 2011 att presenteras. Från Vapenbröderna har anmälts att Vaxholms-Fästningsmuseum

har visningar av det historiska inloppsförsvaret till huvudstaden. Detta borde vara av intresse även för oss då det handlar om kustartilleriets tillkomst. Tid o plats för det hittas på webben under museets namn alternativt tel: 08 541 718 90.

Ett annat glädjeämne är tre nya medlemmar i styrelsen. Smolket i bägaren är att så många kamrater har fallit bort det senaste året. Låt oss inte glömma dom och deras gärningar!

Vi har deltagit i redovisning av underlaget till ÖB:s inriktning avseende Veteranverksamheten. Denna verksamhet som ligger förborgad i kamratföreningarna kommer att få en struktur som i framtiden definierar begreppet "veteraner" samt de krav som ställs på oss. Detta är av stor vikt för vår framtid då allt ekonomiskt stöd från FM kommer att vara riktad mot just veteranstödande verksamhet.

Det stöd som vi tidigare erhållit har minskat dramatiskt vilket ni bl a kunde märka bl a av endast tre nummer av Borg-Skum dom senaste åren. Detsamma gäller för oss i övrig verksamhet då vi själva har fått stå för kameror, datorer o expenser m m. Se inte detta som ett klagomål utan en redogörelse för vår verklighet.

Här måste inskjutas skattmästarens vädjan till medlemmarna att inkomma med medlemsavgifterna och om möjligt även en frivillig gåva. F n finns det ekonomi för återigen enbart tre nummer av B-S.

Samtidigt vill vi rikta ett stort tack till de som elagt ett frivilligt bidrag.

Vår förening har anor – det är stort! Låt oss ta vara på detta – ropa fler kamrater till Vapenbröderna!

Ha en skön sommar och glöm inte bort att motionera! ■

Red.

GLÖM INTE MEDLEMSAVGIFTEN

REDAKTION

Redaktör:

Hans-Jochen Seifert
tillika ansvarig utgivare
Tfn 08 541 316 56
Mobil 0708 541 385
lenjoc@telia.com

Redaktionskommite:

Ingemar Wemmenhög
Tfn 08-541 360 12

Redaktionens adress och tfn:

Borg-Skum
1. Amfibieregementet
130 61 Hårsfjärden
Tel 010 823 30 00

Utgivning:

Fyra nummer per år

Layout:

P&B Grafiska HB
Mobil 070 781 86 04
gunilla@anv.se

Tryckeri:

Wassberg + Skotte Tryckeri AB

VAPENBRÖDERNA

Amf 1, 130 61 Hårsfjärden
www.vapenbroderna.se

Årsavgift:

175 kr

Plusgiro:

9 33 80-4

Bankgiro:

473-0537

Skattmästarens adress och tfn:

Kristina Granaht
Rindöby 1 · 185 41 Vaxholm
Tel: 08 541 363 42
kristina.granaht@tele2.se

Adressändring meddelas skattmästaren

VAPENBRÖDERNAS STYRELSE

Ordförande:

Överste Ola Truedsson

1. vice ordförande:

Bengt Svanteson

2. vice ordförande/tillika klubbmästare:

Christina Grahn

Övriga styrelseledamöter:

Hans-Jochen Seifert,
Staffan Vestin, Kristina Granath,
Per Brännhammar, Agneta Blom,
Tommy Aasa, Pierre Brandt,
Lars Inge Pettersson, Sigurds Osis

Suppleanter:

Claes-Arne Sunnman,
Mats Svanteson

Revisorer:

Håkan Söderlindh,
Christer Uppström

Revisorssuppleant:

Christer Sandström

Vapenbrödernas Valberedning:

Karin Enström samt Håkan Melin
(sammankallande)
Göran Mattson

Kontaktman för föreningsmedlemmarna

Om Du har frågor eller förslag rörande
föreningens verksamhet m m.

Skriv eller ring till:

Per Brännhammar
V Bangatan 53 A, 195 40 Märsta
Tfn 08 591 138 88

ORDFÖRANDE i Vapenbröderna

Foto: HJS

HEJ OCH VÄLKOMNA TILL ETT NYTT NUMMER AV

Borgskum. När jag skriver detta är det den 18 maj och jag befinner mig på Gotland där Marinen genomför övningen **SWENEX II**. I förra B-S skrev jag att isen låg blank men nu är vi där vi hör hemma. Ute i skärgården, i Östersjön och på Gotland. Det är något särskilt med att kasta loss från regementet och ge sig ut och öva. I detta fallet känns det extra bra eftersom det är hela Marinen som är på plats. Naturligtvis vår egen amfibiebataljon men också korvetter, minröjare, ubåt, marin basbataljon och sjöinformationsbataljonen. Som en extra krydda så deltar också delar av Flygvapnet med ett antal JAS-plan. Med den tyngdpunkt som det varit mot internationella uppgifter de senaste åren är det bra att vi nu fokuserar även på den nationella arenan och Gotland är med sitt läge i Östersjön ett viktigt område. SWENEX II antyder att det är en serie övningar och det är precis vad det är. Under trean i höst så samlas Marinen istället på västkusten för att fortsätta samverka och samöva för att våra krigsförband skall ha så bra förutsättningar som möjligt.

Efter årsmötesförhandlingarna tidigare i år så fick vi som var där en första presentation av en digital Borg-Skum. Det vill säga att vi nu börja titta på en lösning att lägga ut information mm på internet. Som ni trogna B-S läsare märkt så har vi de senaste åren tvingats minska antalet nummer av tidningen som vi ger ut varje år. Det är naturligtvis kopplat till ekonomi och det har blivit allt dyrare att ge ut Borg-Skum. Vår ambition är att även fortsättningsvis kunna ge ut några nummer av tidningen i pappersformat och att vi kompletterar detta med information på nätet. Mer om det i senare nummer.

Jag nämnde ekonomi och jag skulle i detta sammanhanget vilja uppmana oss alla att vara noggranna med att **betala medlemsavgiften**.

En av de allra viktigaste frågorna just nu och det gäller inte bara Amfibieregementet utan hela Försvarsmakten är rekrytering till det anställda Försvaret. Här kan jag rapportera att vi just nu har betydligt fler sökande än vi kan anställa. Känns riktigt bra att ungdomar ute i landet har en positiv uppfatt-

ning om Amf 1 och den verksamhet vi bedriver. Den grundläggande militära utbildningen, **GMU'n**, pågår för fullt och vi hoppas i slutet av juli kunna anställa ytterligare ett knappt hundratal soldater.

Marinens dag på Djurgården som genomfördes den 7 maj måste betraktas som en riktigt lyckad dag. Fint väder, mycket folk och våra olika enheter, materiel, fartyg och båtar hade en strid ström av besökare. Naturligtvis var vapenbröderna representerade med en för dagen helt nyttillverkad stilig banderoll. Stort tack till alla som hjälpte till så att det blev en lyckad dag.

Våren är ju också en tid då regementet får ta emot ett stort antal besök, både svenska och utländska, och det gör vi självklart med stor glädje även om det kräver en hel del planerande. Som exempel kan nämnas att regementet fram till midsommar i år haft besök av följande länder. USA, Storbritannien, Holland, Kina, Finland och Tjeckien. Flera av dessa med fyrstjärniga generaler eller amiraler. Det är alltid kul att få visa upp förbandet, våra officerare, soldater och civila medarbetare tillsammans med den materiel och den verksamhet vi bedriver. Vi har mycket att vara stolta över.

Vi har naturligtvis också besökt flera av dessa länder inom ramen för de olika samarbeten som pågår. Men nästa utlandsresa gör jag för Vapenbrödernas räkning. Det har nämligen blivit dags för de Nordiska kamratföreningarna att träffas igen. Dessa träffar sker ju vartannat år och jag hade själv den stora äran att som Marinbaschef vara värd för 2009 års möte i Karlskrona. Denna gången är det Norge som har värdskapet och mötet genomförs från den 16 till den 19 juni. Det blir jag och redaktören för Borg-Skum som representerar Vapenbröderna och resultatet kommer naturligtvis att beskrivas i både ord och bild i nästa nummer av Borg-Skum.

Nu återstår bara att önska er en riktigt skön sommar och väl mött i höst. ■

Lev väl!

Ola Truedsson
Ordförande

Vapenbröder!

Här kommer en ursäkt från redaktören!

I nr 1/11 finns en del felaktigheter som smugit sig in – efter korrekturläsning. Sånt är allvarligt och återigen: Ursäkta slarvet!

Fel 1: Namn på fotografer sid 4: Peter Svartengren.

Sid 5: Torsten Dahlen. Sid 6-8: text o bild Lars-Olof Corneliusson

Fel 2: sid 9, bildtexten är helt fel och bilden återkommer med rätt text I broder Hagströms fortsatta berättelse.

Fel 3: sid 11, ett antal stavfel i texten.

Fel 4: sid 12, foto Ingemar Wemmenhög

Red.

VAPENBRÖDERNAS Årsmöte 2011

Mötesdeltagarna

Ulf Fredriksson, fd FB i
samspråk m Gittan Hultberg

Christer "meets" Elis

DEN 9. APRIL AVHÖLLS VAPENBRÖDERNAS ÅRSMÖTE

på Amf 1, Berga. Buss avgick, enligt plan, från Vaxholm. Passerade ett antal upptagningsplatser för att slutligen stanna på Berga utanför matsalen där Ordföranden och några bröder som kommit med bil hälsade oss välkomna. Styrelsen drog sig undan för att avhålla sitt möte alltmedan övriga intog lunch. Därefter förflyttning till Blå Salen för årsmötesförhandlingen. Det var 45 medlemmar som deltog.

Ordföranden öppnade mötet och följde den utdelade dagordningen. Verksamhetsberättelsen och den ekonomiska redogörelsen fanns utdelad till samtliga. Det konstaterades att det dataprogram som hanterade ekonomin inte hade fungerat tillfredsställande och med Rune Nilsons hjälp förklarades uppkomna oegentligheter. Felet är numera tillrättat. En medlem föreslog att det vore lämpligt med höjning av årsavgiften. Förslaget antogs med majoritet och fastställdes till 200:-/år f o m 2012.

Det blev en förändring i styrelsen där Sven Åke Wickström ersattes av Sigurds Osis, Gun Källman ersattes av Pierre Brandt och Mats Svanteson blev vald till suppleant.

Under punkten övrigt påtalade medlemmen Torsten Johansson vår något påvra historiemedvetenhet och önskade vidare att den befintliga kompetensen inte skulle glömmas bort i den framtida krigsplanläggningen.

Ordföranden genomförde sedvanlig medaljutdelning till därtill förtjänta medlemmar. **Medaljen i guld** tilldelades Östen Grankvist, Kristina Grahn o H-J Seifert.

Silvermedalj till Christer Uppström och **bronsmedalj** till Tommy Aasa. Gun Källman som avgick efter många års troget arbete avtackades med blommor och varm applåd. Vi kommer att sakna Gun i styrelsearbetet. Kan nämnas att Gun har bytt bostadsort vilket innebär svårigheter att delta aktivt. Samma sak med Sven Åke Wickström som p g a utlandskommendering avstår från styrelsen.

Staffan o Denise Westin redovisade nu den nya hemsida som de har arbetet fram och det arbete som återstår för att komplettera den-samma. Således har vi numera en hemsida under adressen **www.vapenbroderna.se**

Mycket arbete återstår dock för att fylla denna – vilket pågår. Mötet avslutades på sedvanligt sätt. ■

Red.

Gun Källman avtackas
av ordföranden

Kristina o Gun beundrar vår
fina fana

Tommy Aasa medaljeras

Östen Grankvist

Kristina
Grahn

Christer Uppström med hustru

Victoria- BATALJONEN uppvaktar hennes kungliga höghet

Som traditionen bjöd var det åter dags för chefen Victoriabataljonen att uppvakta kronprinsessan på hennes namnsdag. Uppvaktningen började på den inre borggården där en stor skara människor hade samlats för att få gratulera kronprinsessan. Efter hurrarop och sång var det så dags för Victoriabataljonen att uppvakta.

Överstelöjtnant Patrik Gardesten överlämnade blommor och fotoalbum som visade den verksamhet förbandet genomfört under året.

Kronprinsessan och prinsen visade stort intresse för bataljonens verksamhet och var väl insatta i försvarsfrågor. ■

*Text & bild
Mj Kristina Swaan, Amf 1*

Nya medlemmar!

Vi hälsar dem välkomna i kamratkretsen

Pierre Brandt, Huddinge
Ingemar Mickelsson, Malmberget
Anneli Nordlund, Gustavsberg
Peter Thomelius, Vaxholm

Avlidna medlemmar!

Vi tackar för deras trohet och
behåller dem i vårt minne

Axel Axelsson, Vaxholm · Saga-Britt Bäckström, Vaxholm ·
Dennis Laphuner, Farsta · Karl-Fredrik Lautmann, Bromma ·
Nils Lindblad, Vaxholm · Freddy Lundgren, Hässelby ·
Lillemor Mårtensson, Vaxholm

Blivande rekryterna förs i grupp till förrådet, precis som förr.

SOLDAT/SJÖMAN

ett nytt yrke

I FÖRSVARSMAKTEN

Lt Peter Bergquist har haft stor del i planeringen inför GMU.

Den första juli 2010 inträffade något historiskt inom det Svenska försvaret, den allmänna pliktlagen lades i vila, vilket innebar att den militära grundutbildningen skulle från och med nu byggas på frivillighet, ett nytt yrke hade skapats, **SOLDAT/SJÖMAN**.

Syftet med yrkesförsvaret

DET YTTERSTA SYFTET MED de genomförda och pågående förändringarna inom försvaret är att det skall finnas tillgång till insatsberedda förband. Genom att ha anställda soldater och sjömän effektiviseras möjligheten till insatser, både nationellt såväl som internationellt. Alla som idag är anställda i försvaret skall vara beredd att lösa uppgifter både här hemma och utomlands vilket gör att det finns en betydligt större handlingsfrihet att direkt kunna nyttja förbanden och dess personal för olika insatser.

Skilnader mellan värnplikt och yrkesförsvaret

Det nya yrkesförsvaret innebär i princip att alla svenska medborgare som är 18 år fylla har möjlighet att söka sig till den tre månader långa grundläggande militära utbildningen, **GMU**.

Efter genomförd och godkänd utbildning har individen behörighet att söka anställning som **SOLDAT/SJÖMAN** på något av försvarsmaktens förband. Anställningen inleds med en provanställning i 6 månader vilket då genomförs som en befattningsutbildning. Utöver anställning som **SOLDAT/SJÖMAN** för en kortare eller längre period, kan individen också välja att utbilda sig vidare till officer eller specialistofficer.

Sjukgymnasten och befälen går igenom vilka moment som tränas varje morgon.

Rekrytutbildning på Amf 1

I slutet på april ryckte den första omgången rekryter in på Amf 1 och Berga. Drygt 145 killar och tjejer påbörjade den tre månader långa utbildningen för att bli soldater.

– Vi har förberett och planerat utbildningen sedan januari. Även då innehållet i stort är samma som tidigare värnpliktsutbildning, är upplägget och pedagogiken annorlunda då utbildningstiden är relativt kort. För att få befälslagen att sträva åt samma håll, har det genomförts interna och externa utbildningar och fältövningar. Inom kompani- och plutonslagen har man diskuterat policy och värdegrundsfrågor och man har ensat synen på utbildningen, berättade löjtnant Peter Bergqvist, en av de som ansvarat för planeringen. Han berättade vidare att han och hans kollegor är ivriga att se slutresultatet. Inrycket är den första på Berga, men inte den första på Amf 1. Förbandets hemvärnsförband på Gotland har redan genomfört två omgångar **GMU**.

Krav och förmåner

Förutom ålder och svensk medborgarskap krävs att den sökande har god fysisk och psykisk hälsa. Minst godkänt i matematik A, svenska A, engelska A och samhällskunskap A. Individen skall dessutom klara säkerhetsprovning och registerkontroll före utbildningen startar. Vissa arbetsområden kräver särskild ansökan (SANS) och har därmed ytterligare krav. Till marinen och amfibiekåren gäller det bl.a. dykande tjänst, båtförare och kustjägare.

Förmånerna som erhålls under grundutbildningen skiljer sig inte nämnvärt från tidigare värnpliktsförmåner. Månadsersättningen för rekryterna som de kallas under utbildningen, är 4 500 kronor, fri mat och logi. Fem fria hemresor, fri sjukvård och fri

akut tandläkarvård erhålls också under utbildningen. Självklart omfattas rekryterna av försäkringsskydd. Utbildningen kan när som helst avslutas, antingen av individen själv eller om förbandet inte ser individen som lämplig för fortsatt utbildning.

Förändrat arbete

Det nya yrket har inneburit en hel del nya samverkansparter inte mint inom de kommuner där Amf 1 har verksamhet, vilket enbart har varit positivt. Förbandet har haft dialoger med allt ifrån arbets- till bostadsförmedlingar då yrket innebär fler arbetstillfällen inte minst inom Haninge kommun.

En stor förändring har också varit inom rekryteringsarbetet. Det ställs helt andra krav på marknadsföring och attraktionsskapande åtgärder för att skapa en bra rekryteringsgrund. Förbandet Amf 1 är fortfarande ett populärt förband att söka sig till, men det innebär inte att vi kan luta oss tillbaka utan vi måste aktivt jobba med att synas i olika sammanhang.

Värnplikts eller yrkesförsvar?

Det är för tidigt att dra slutsatser och erfarenheter om yrkesförsvaret är ett bättre alternativ mot det tidigare värnpliktsystemet. Självklart finns det både för och nackdelar med båda systemen, fördelen som väger tungt är tillgängligheten till insatsförband.

Personalen på amfibieregementet ser positivt på det nya systemet och kommer som alltid att göra sitt yttersta för att rekryterna skall få en bra och givande grundläggande militär utbildning. ■

*Bild & text
Mj Kristina Swaan, Amf 1*

Ett steg i det nya FÖRSVARET

Fanjunkare Hans Frössén nyutnämnd specialistofficer.

– Du är uppskattad för dina enorma kunskaper inom båt och fartygstjänsten som du under en lång tid har jobbat med på förbandet. Med din kompetens har du också under många år framgångsrikt utbildat båtförare och hela tiden drivit utvecklingen inom fartygs- och båtverksamheten framåt.

Det är med stor glädje jag i dag utnämner dig kapten Hans Frössén till specialistofficer med graden fanjunkare, sa överstelöjtnant Patrik Gardesten, chef andra amfibiebataljonen.

Utvecklas inom kompetensområdet

Fanjunkare Hans Frössén som är officersutbildad enligt det gamla systemet är den första officeren i Amfibiekåren som frivilligt väljer utnämningen till specialistofficer efter försvarsmaktens införande av tvåbefälssystemet.

– Jag är stolt över att vara specialist, jag är mer en operatör än administratör. Jag tycker att det är enormt roligt att utbilda inom mitt kompetensområde vilket jag får göra mer som specialist. När jag en gång i tiden började i försvaret lockades jag av att få bygga upp en skicklighet inom ett område och sedan praktiskt få jobba med och utveckla det, i mitt fall blev det inom fartyg och båtar.

En av anledningarna till att jag väljer att bli specialistofficer med bl a omgalonering som följd är att jag vill visa att jag menar allvar med att vara specialist och än mer få möjligheten att fördjupa mina kunskaper inom mitt intresseområde.

« Jag är stolt
över att vara
specialist »

För mig är det också viktigt att vara en förebild för mina yngre kollegor och påvisa att det finns utvecklingsmöjligheter som specialistofficer och inte bara som taktiskofficer, sa Hans.

Specialistofficer kräver kunskap

Även om individen är utbildad officer enligt det gamla systemet är det inte en självklarhet att han/hon kan utnämnas från officer till specialistofficer, utan det skall provas från fall till fall.

De killar och tjejer som i dag utbildas enligt det nya två befälssystemet väljer inriktning redan från början, och utnämns då efter genomförd och godkänd utbildning till antingen officer eller specialistofficer. Utbildningen för de båda skiljer sig en del både i innehåll och i tid även då grunden är densamma. Specialistofficersutbildningen är mer inriktad mot kvalificerade operatörs- och chefsbefattningar på lägre nivåer och kräver djup kompetens kring de system eller metoder som specialstinriktningen innebär.

I fanjunkar Frösséns fall så har han under många år byggt upp en gedigen kompetens inom amfibieförbandets olika båt- och fartygssystem. Hans har behörighet att framföra alla båttypen inom förbandet. Han har också under många år utbildat båtförare och varit med i utvecklingen, inte minst inom säkerhetsområdet vilket gör honom väl kvalificerad att tjänstgöra som specialistofficer.

Hans är nu placerad som fartygschef på sväware. ■

Text & bild
Mj Kristina Swaan, Amf 1

NÅGRA GLIMTAR

från **beredskapsåren**
1939-1945

Hamnskär 1943. Fr v fänrik C-O Hedén, fänrik Olof Leffler, kapten Ljunggren, sergeant Karl Andersson (skymd), sergeant Pålle Lindahl och furir Göte Gidhagen.

Då jag tyckt att det numera i Borgskum är ganska magert med artiklar från beredskapstiden så har jag fattat pennan och skriver ner några rader som handlar om den tiden.

Lennart Hagström

NÄR VI DEN 10 APRIL 1942 RORFLYTAS TILL Hamnskär ligger isen fortfarande tjock och det blev en del äventyrliga roddturer med tiohuggarna bland de tunga isflaken. De som legat på Hamnskär över vintern berättar att ibland måste man gå eller åka skidor två mil på isen i kyla och bitande vind in till Räfsnäs på fastlandet om man ville ha permission. Det var ju bara de starkaste som klarade av det. Vidare fick vi veta att vid Arholma låg flera tyska och finska lastfartyg infrusna i isen sedan omkring nyår. De kom loss med isbrytarhjälp först i början av maj!!

Under den korta våren, sommaren och hösten följde så en intensiv period på Hamnskär med övningsskjutningar med de tre 21 cm:s kanonerna och samövningar med Flottan. Överstelöjtnant Wallgren var nöjd med de flesta övningarna men en skjutning med batteri Långskärs 8 cm kanoner blev rena fiaskot då vi inte hade tillräcklig utbildning och Wallgren blev rasande och övningen avbröts.

På Hamnskär fick vi också se en elegant manöver av piloten till det målbogserande flygplanet som råkade ut för motorstopp vid luftvärnets övningsskjutning. Efter en cirklande glidflykt kunde han i en vik nödlunda planet på en liten isplätt som ännu inte hade dukat under för vårsolen.

En trupptransport till Lidö höll på att sluta i katastrof då en fullastad tiohuggare slet sig från

sin bogserare och i timmar drev i den höga sjön i Havssvalget innan den kunde infångas. På Lidö följde sedan en manöver från vilken jag starkast kommer ihåg, dels att vi under en vecka utfordrades med kokt kristidsfiskkorv från en skraltig kokvagn som nog redan under första världskriget hade kokat sin första ärtsoppa, dels att vi trots att vi nu var framme i början av juni så fann vi att det fortfarande låg decimeterhögt med snö i några bergskrevor på öns nordsida!!!

Dagarna före midsommar är det stor manöver och vi bogserade i tiohuggare för att invadera Arholma och erövra batteriet där. Vid landstigningen råkar några av oss att plumsa i vattnet på lite för djupt vatten och jag kan intyga att det är ingen angenäm upplevelse att med stridsutrustning och gevär i handen gå 3-4 meter på havsbotten. Övningen blev långvarig och först på nästa dags morgontimmar kunde vi uttröttade, blöta och hungriga återvända till Hamnskär. Vi tröstade oss med att det var en sån härlig sommarnatt med en fantastisk soluppgång som man kanske bara kan uppleva i Stockholms skärgård.

Den 20 oktober 1942 börjar furirskolan på OF och pågår till den 7 april 1943. Som lärare i historia hade vi Nils-Erik Baehrendtz som alltså värmdes upp sig på OF före karriären som TV-man och Skansenchef.

Denna vinter 1942-43 blev inte alls så kall som de tidigare två vintrarna och den 8 april är jag

NÅGRA GLIMTAR
från **beredskapsåren**
1939-1945

NÅGRA GLIMTAR
från **beredskapsåren**
1939-1945

Forts. sid 10 >>

► på OF som instruktör för en kontingent "eftermönstrade", d v s värnpliktiga som tidigare frikallats från militärtjänstgöring men som man nu inkallade till utbildning för att fylla personalbehovet.

Den 28 maj 1943 blir det transport till det nyanlagda batteriet Järflotta utanför Nynäshamn där det blir beredskapstjänst med flera övnings-skjutningar och övrig utbildning av årets värnpliktiga. Tjänstgöringen på den natursköna ön

Järflotta kan närmast beskrivas som en angenäm sommarvistelse och en jämförelse med karga Hamnskär fyller väl uttrycket "himmel och helvete". En dag i början av augusti får jag en muntlig order att åka till Valla Mejeri i Ösmo där KA hade en mobiliseringsdepå. Jag får veta att full mobilisering är på gång för Sverige kommer att säga upp transiteringsavtalet med Tyskland som medger transport av tyska permittenter genom Sverige. Mina kamrater *Torsten Dahlen, Kjell Edberg, Lennart Brennermark* och jag får nu ett intensivt arbete i 3-4 dagar natt och dag med att hjälpa depå-personalen med att utrusta soldater och att skicka dom vidare till sina förläggningar. Tillbaka på Järflotta märker jag att transiteringsavtalsuppsägningen förhöjt beredskapsläget och man har på känn att nu är mobiliseringen på topp.

Den 30 oktober 1943 är jag på Hamnskär igen. Det var inte roligt att byta "himmel mot helvete", men jag tröstade mig med att det var en "befordran" att jag tillsammans medkamraterna *Göte Gidhagen, Hernry Kättström och Hjalmar Persson* hade blivit uttagen till instruktör på skolkompaniet för utbildning av lämpliga värnpliktiga till underbefäl och ev vidareutbildning. Vi fruktade ännu en djävulskt kall vinter, men den uteblev men var ändå tillräckligt kall för att vi skulle frysa i vår dragiga barack där en ynkelig kamin inte räckte till för att hålla kylan borta. Vi fick också pröva på ett dygn utan mat då en snöstorm slipat marken så superhal så att varken personal eller gäster kunde ta sig fram till matsalen. Den tjocka isen hindrade ändå inte några fältartister att komma, bl a fick vi besök av *Elof Ahrle och Anders Börje* samt Djurgårdens brottnings sektion.

Den 22 februari 1944 när vi har filmföreställning i samlingslokalen hör vi strax efter kl 19.00 en fruktansvärd smäll och platschefen *kapten Ljunggren* rusar ut och föreställningen avbryts och någon i församlingen säger: "Nu djävlar gick

minorna". Men så var det ju inte. Det var de sovjetiska flygplanen som gjorde sin raid in över Stockholms skärgård och fällde flera bomber där de första föll omkring Hamnskär och Blidö och i Stockholm ödelades Eriksdalsteatern bara cirka 800 meter från det stora Södersjukhuset. De sista bomberna föll i trakten av Strängnäs.

I april till juni är jag på OF för grundutbildning av nyinryckta och den 9 juni åker jag med dem till Järflotta. Det var hög stämning i truppen för alliansens styrkor hade just påbörjat invasionen i Normandie. Man märkte ganska snart att beredskapen sänkts och Järflottas "befolkning" var nu inte ens hälften av året före och det blev inga övnings-skjutningar för beredskaparna, däremot mycket pjäsexercis där jag var chef vid pjäs nr 3. Denna exploderade senare vid en övnings-skjutning 1948 och 9 man omkom och jag mådde inte bra när jag fick veta det.

I början av oktober är jag på 2 kompaniets expedition på OF och jobbar med avlösnings- och hemförlovningsärenden till mars 1945 då arbetet med hemförlovnings- ökar och jag flyttar till en särskild avlösningsdetalj på regementsexpeditionen och jag blir riktigt hemma i den militära byråkratin.

När Tyskland kapitulerar i maj 1945 får jag min begäran om avsked beviljad till den 30 juni. Jag kunde ha stannat vid KA och börja vid nyinrättade Försvarets Läroverk men tanken "att nu skulle det bli arbetstillfällen för att bygga upp det sönderbombade Europa" vägde tyngre än tanken "att det blir nog militär nedrustning nu".

Så lördagen de 30 juni 1945 sitter jag på vaxholmsbåten på väg hem till Söder och tänker dels på att jag kommer att sakna KA 1, skärgården och alla mina präktiga kamrater, dels på att jag gjort en insats för fosterlandet och dels på vilken tur jag haft som under nära 5 års militärtjänst endast varit sjuk i 2 (två) dagar för sommarsjuka!! ■

Erik Wångklev, Nils-Erik Johansson, Lennart Hagström.

Marinens Dag

SOM NÄMNT I INLEDNINGEN

så genomförde Amf 1 i samverkan med 4.sjöstriavd en föreläsning den 7 maj på Junibacken, Djurgården i Stockholm.

Här föreläsades soldatutrustning, vapen m m samt fartyg o båtar. Sjövärnsskåren och det marina hemvärnet samt vapenbröderna deltog med informationsdisk.

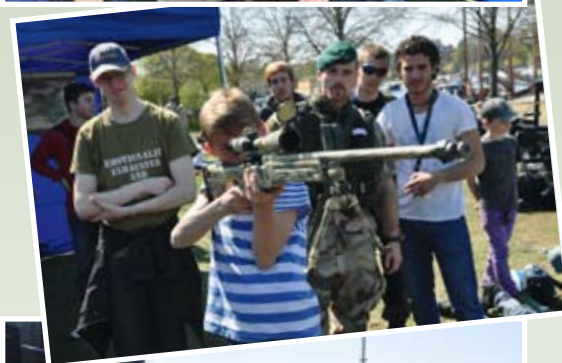
Som vanligt vid våra föreläsningar rådde bländande solsken den dagen som avslutades kl 15.00. Hela visningen hade måttot **"Har Du det som krävs?"** d v s rekrytering till soldatlivet i vårt nya yrkesförsvaret.

Många ungdomar drogs till vapenvisningen och man kunde uppfatta förvåning över hur tunga vapnen är i verkligheten. Många ungdomar av idag har en god vapenkunskap från dataspelens värld där man har obegränsad med liv och ammunition till en mängd tillgängliga vapen som i spelen inte belastar med sin verkliga vikt.

Sjöstridsfartygen samlade stort intresse med sin visning.

Jag låter bilderna tala. ■

Text o foto: HJS

MARINövning på Gotland

— **DET HAR HITTILLS VARIT** en riktigt bra övning. Samarbetsklimatet mellan sjöstridskrafter, amfibieförband och logistikfunktionen har fungerat extremt bra, berättade överste Ola Truedsson tillika övningsledare.

Enheter från i princip samtliga marina förband har deltagit på övningen **SWENEX II** som har genomförts under perioden 15–24 maj i områden på och kring Gotland. Momentvisa övningar såsom skydd, eskort, strid och inte minst logistikfunktionen har övats. Amf 1 deltog med 250 man och ett tiotal båtar (en reducerad bataljon).

– Marinen övade i ett strategiskt viktigt område, Östersjön och på Gotland, en tydlig prioritering har därför varit på den väpnade striden. Övningen har också lett till en ökad förståelse mellan förbandens olika förmågor men också olikheter vilket stärker Marinen.

Genom samövning av den här typen tydliggörs också områden som behöver utvecklas mellan enheterna för att bli än bättre. Erfarenheter som förbanden nu drar kommer att inarbetas och utvecklas inför övning **SWENEX III**, som är en fortsättning på den här övningen och som genomförs under hösten men då på Västkusten, berättade Ola.

De olika moment som övades har resulterat i en högre färdighetsnivå på hela bataljonen. Dessutom fick dom enskilda soldaterna en större kundskapsfärdighetsnivå bl a genom att utrymme gavs för "drillövningar". Under övningen har tillgången på förbandsinstruktörer varit god, vilket också bidrog till att stegringen på utbildning och övningar hela tiden kunde höjas.

Text & bild
Kristina Swaan, Amf 1

Överste Ola Truedsson tillika övningsledare för SWENEX II samtalar med Båtförare under en stridspaus.

Robotgruppen grupperar.

Robotgruppen grupperar beredd att bekämpa sjömål.

Amfibieskyttesoldater rycker fram.